

SØKNAD OM MIDLER TIL REDUSERTE BILLETTPRISER FOR 2020-2023

Sammendrag

Med bakgrunn i regjeringens bompengeforlik og brev fra Samferdselsdepartementet datert 2. januar 2020, ønsker Nedre Glommaregionen gjennom «Samarbeidsavtale om areal- og transportutvikling i Nedre Glomma» å søke om totalt kr. 80 mill. til tiltak til reduserte billettpriser på buss for perioden 2020 – 2023 fordelt med kr. 20 mill. pr år.

De foreslåtte endringene til reduserte billettpriser er rettet inn mot kundegruppene *barn og unge, arbeidsreiser og nye reisende*.

Et pågående tiltak med gratis buss i Fredrikstad avsluttes 9. februar i år. Foreløpige trafikk tall pr. 31. desember viser en vekst i antall passasjerer på 67 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Det er ønskelig å komme i gang med ordningen med reduserte billettpriser fra 10. februar. Vi ønsker derfor raskt svar på søknaden.

Innledning

Det er over tid ført en aktiv prispolitikk i kollektivtilbudet i Nedre Glomma.

I regi av Fredrikstad kommune er tilbudet med byferge i Fredrikstad gratis. Dette tiltaket har sammen med et økt driftsopplegg ført til at byfergene har fått et stort fokus og en betydelig vekst i etterspørselen. I 2013 fraktet byfergene 825.000 passasjerer. I 2019 var passasjertallene 1.471.000

I kollektivtilbudet med buss i regionen er det også gjennomført en rekke tiltak.

Sonestrukturen er forenklet, og de to kommunene er nå en felles prissone. Det er gjort forenklinger i type billetter (produkttyper), prisene er generelt redusert og det er innført ny teknologi som mobil app og elektroniske billettmaskiner.

De teknologiske løsningene har i tillegg til å gi et enklere tilbud til kundene, bidratt til et svært godt statistikkgrunnlag for å kunne måle effekter av ulike tiltak og ha god oversikt over etterspørselen.

I forbindelse med åpning av bomring rundt Fredrikstad sentrum 15. november 2019 ble det innført gratis buss i Fredrikstad for en periode på 3 måneder (15. november 2019 – 9. februar 2020). Foreløpige trafikk tall pr. 31. desember viser en vekst i antall passasjerer på 67 prosent sammenlignet med samme periode i 2018. Tiltaket med gratis buss i denne perioden har en kostnad på kr. 10 mill. som dekkes av Fredrikstad kommune.

Priser på buss i Nedre Glomma pr. 1. januar 2020

De to kommunene Sarpsborg og Fredrikstad er en prissone.

Enkeltbillett:

Barn/ungdom/honnør: kr. 20,-

Voksen: kr. 40,-

Mobilapp: (gjelder for hele Østfold)

Barn/ungdom/honnør: kr. 15,-

Voksen: kr. 30,-

Periodekort (30 dager):

Ungdomskort: kr. 300,- (hele Østfold)

Nedre Glommakort kr. 600,- (voksen/Nedre Glomma)

Forslag til reduserte priser for perioden 10. februar 2020 til 31. desember 2020.

Styringsgruppen for samarbeidsavtalen i Nedre Glomma behandlet forslag til reduserte billettpriser i Nedre Glomma i møte 11. desember 2019. Styringsgruppen vedtok å søke Samferdselsdepartementet om midler til følgende tiltak:

Enkeltbillett:

Barn/ungdom/honnør: kr. 15,-

Voksen: kr. 25,-

For barn/ungdom til og med fylte 19 år foreslås det **gratis** buss mandag-fredag etter kl. 17:00 og på lørdager og helligdager (hele dagen).

Mobilapp:

Barn: kr. 15,-

Voksen: kr. 25,-

Periodekort (30 dager):

Ungdomskort: kr. 300,- (hele Østfold)

Nedre Glommakort: kr. 300,-

Det er gjort beregninger som viser at en slik innretning på prisene vil gi et inntektstap på kr. 18,4 mill. Det er planlagt tiltak til markedsføring og evaluering på kr. 1,6 mill. Det totale beløp det søkes om i 2020 er på kr. 20,0 mill.

Begrunnelsen for forslaget

Innretningen på de foreslåtte tiltakene er basert på best mulig måloppnåelse i forhold til følgende:

Hovedmålsettingen med reduserte billettpriser er at dette skal bidra til at flere velger kollektive transportløsninger fremfor bil. Lavere priser kan i seg selv føre til at flere velger å reise kollektivt. Slike tiltak er også med på å sette fokus på kollektivtilbudet og gjøre dette bedre kjent. Erfaringene fra gratis buss og ferge i Fredrikstad, viser at dette gir passasjervekst.

Vi har i tillegg valgt å innrette pristiltakene mot de viktigste gruppene i forhold til å nå nullvekstmålet og få overført reiser fra bil til kollektive transportformer. Vårt hovedfokus har derfor vært å innrette prisreduksjonene mot *barn og unge, arbeidsreiser og nye reisende*.

Barn og unge:

Det er viktig at barn og unge tidlig blir vant til å reise kollektivt. Foreldrekjøring av barn og unge til ulike aktiviteter spesielt på kvelder og helger er utbredt. Å tilby gratis buss til denne kundegruppen kan derfor bidra til at flere velger å reise kollektivt fremfor å bli kjørt. Dette er også et viktig tiltak i forhold til den økonomiske belastning spesielt lavinntektsfamilier får ved økte transportkostnader gjennom bomringen i Fredrikstad.

Arbeidsreiser:

Gjennom de fleste av våre satsinger er det et stort fokus på arbeidsreiser for å nå nullvekstmålet, men også for å redusere antallet biler i veisystemet på de tidene det er størst kapasitetsproblemer. Vi tror at reduserte priser på 30 dagers periodekort kan bidra til at flere velger å reise kollektivt til og fra arbeid. Et slikt tiltak vil også kunne bygge opp under vår satsing på mobilitetsordningen HjemJobbHjem jfr. vår søknad om belønningsmidler for perioden 2020-2023.

Nye reisende:

Nye reisende med kollektivtilbudet vil i de fleste tilfeller ikke ha kunnskap om priser og rabattordninger på tilbudet. Dette medfører at de velger å reise på de dyreste billettene (enkeltbillett betalt om bord). Gjennom å redusere prisene på enkeltbillett vil dette kunne medføre at disse kundene blir mere fornøyd med tilbudet og kommer tilbake.

Evaluering

Vi har gjennom vårt elektroniske billettsystem et godt grunnlag for å kunne måle effektene og rapportere på de ulike tiltakene.

Med bakgrunn i to forsøk med gratisbuss i henholdsvis i Moss i 2019 og i Fredrikstad i 2019/2020, har vi erfaring og opplegg for evaluering av liknende tiltak. I tillegg til statistikken fra billettsystemet blir det gjennomført egne brukerundersøkelser.

Den samme metodikken kan benyttes for å evaluere et tiltak med reduserte priser i hele Nedre Glomma.

De to kollektivselskapene i Viken (Østfold kollektivtrafikk og Brakar) har også inngått en avtale om å gjennomføre en felles evaluering av pristilbudene for disse to byområdene.